

14. december 2020

Første bølge var en dyr fornøjelse

Frank Øland

frha@lf.dk

20 123 789

Finn Christensen

fch@lf.dk

”Fødevarerklængens eksport rettede sig hen over sommeren i takt med at smitten aftog og restriktioner blev fjernet. I september var eksporten endda lidt højere end i samme måned sidste år.”

2020

Første smittebølge var en dyr fornøjelse for fødevarerklængen

I første kvartal lå fødevarerklængens eksport godt 4 mia.kr. højere end i samme kvartal året før. Men så kom Covid-19 og foodservice på mange eksportmarkeder lukkede ned. I andet kvartal var der i stedet et fald i fødevarerklængens eksport på godt 2 mia.kr. i forhold til samme kvartal året før og i 3. kvartal var der et fald på 1,2 mia.kr.

Anden smittebølge ser ud til at have ramt eksporten allerede i oktober. Foreløbige tal tyder på et fald i eksporten på 0,8 mia.kr. i forhold til samme måned sidste år.

Resten af året bliver presset

I årets sidste måneder forventer vi ligeledes, at eksporten kommer til at ligge ca. en milliard kr. pr måned under niveauet fra 2019. Dermed kommer 2020 samlet set til at være et lidt dårligere år for fødevarerklængen end 2019. Det blev ikke til den rekord, som vi havde håbet på.

Inden årets start havde vi håbet på et rekordår. De flotte tal for 1. kvartal indikerer, hvordan det kunne være gået, hvis der ikke var kommet en global pandemi.

Eksporten af gris til Kina har trukket eksporten op i år

Det er i høj grad eksporten af gris til Kina, der trækker fødevarerklængens eksport opad. Kina var i årets første ni måneder fødevarerklængens næststørste eksportmarked, kun overgået af Tyskland. Sverige er nu henvist til tredjepladsen. Eksporten til Kina steg med hele 37 pct. i forhold til samme periode sidste år.

2021 bliver udfordrende og med stor usikkerhed

Året starter givetvis med et par svære måneder. Vi må forvente, at restriktioner og lukkede restauranter mv. vil præge de første måneder af året. Både herhjemme og på eksportmarkederne. Derefter ser det markant lysere ud.

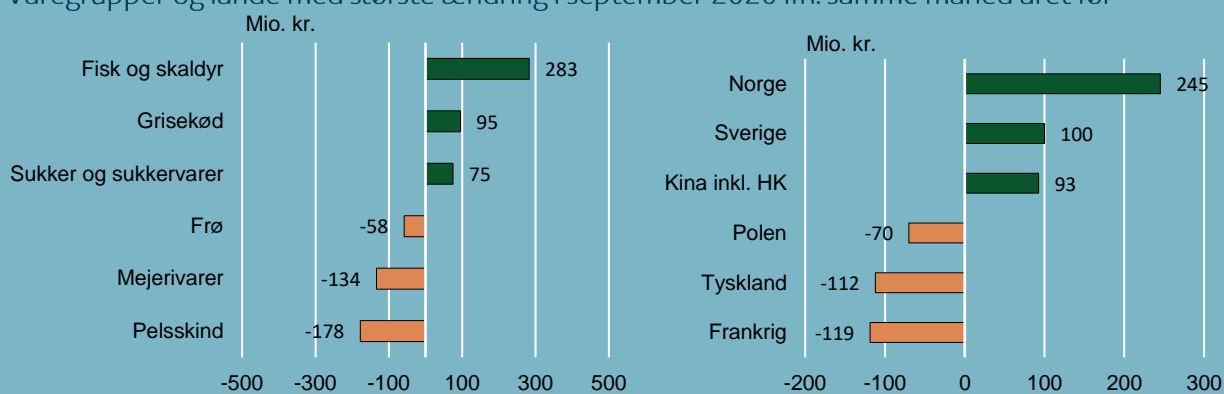
Der er et opsparet forbrug i mange lande, så når det bliver forår kan vi godt forvente flotte eksporttal og de vil forhåbentlig fortsætte resten af året. Så kan 2021 godt blive det rekordår, som 2020 ikke blev. En eksport fra fødevarerklængen på godt 170 mia.kr. i 2021 er inden for rækkevidde.

Stærk september

Selvom COVID-19 lægger en dæmper på samhandlen, er der også lyspunkter i den seneste opgørelse. Eksporten kom godt ud af den sidste måned i 3. kvartal, med en samlet eksportværdi for måneden på 15,2 mia. kr., svarende til en stigning på 0,3 mia. kr. i forhold til samme periode året før. Det er samtidigt den største eksport siden marts, hvor coronakrisen endnu ikke havde ramt eksportmarkederne.

Fisk og skaldyr går samlet set frem med 283 mio. kr. i september. Ikke mindst Norge har bidraget til denne udvikling. Norge går samlet set frem med 245 mio. kr., hvoraf afsætningen af fisk og skaldyr alene står til en fremgang på 126 mio. kr. Maskiner til nærings- og nydelsesmiddelindustrien udgør yderligere 32 mio. kr. i nettofremgang i forhold til samme måned året før for Norge.

Varegrupper og lande med største ændring i september 2020 ifh. samme måned året før

Kilde: DST og egne beregninger

Forventet fald i oktober og usikkerhed om effekten af anden bølge

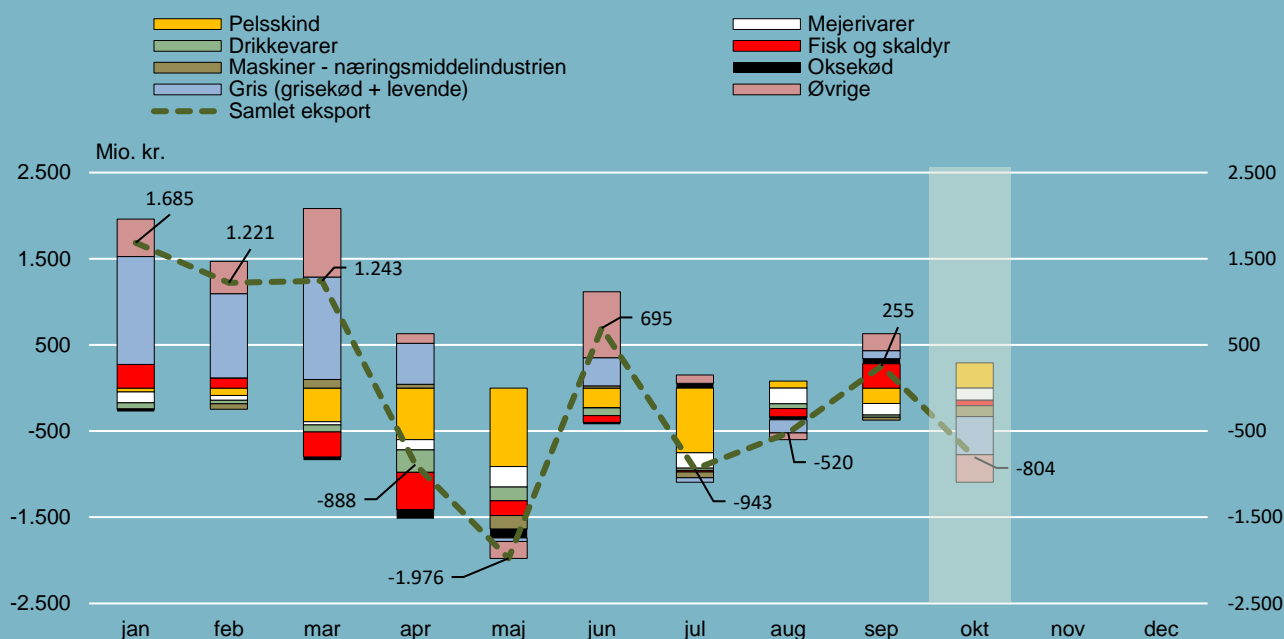
Det står nu nogenlunde klart, hvilken effekt første coronabølge havde på eksporten. Omfanget af den anden smittebølge er endnu ikke afdækket, men mange af vores afsætningsmarkeder er ramt med anvendelse af restriktioner, der minder om dem fra foråret. Der hersker derfor usikkerhed om de økonomiske konsekvenser af anden coronabølge. Det vurderes at de varegrupper, der oplevede en negativ eksportudvikling som følge af nedlukningen af foodservice under første bølge, som fx de gode udskæringer af oksekød, de dyre fisk og dyre oste igen bliver ramt, men knap så kraftigt.

Der er foretaget en fremskrivning af den seneste detaljerede eksportopgørelse, på baggrund af de 97 SITC-hovedgrupper. Samlet set fremgår det, at næringsmiddeleksporten inkl. levende dyr vil falde med 3,8 pct. i oktober i forhold til eksporten i september, som dog var relativt høj. Især eksporten af levende dyr repræsenterer et stort fald, navnlig smågrise, i oktober. Kød og kødvarer vil falde med 4,7 pct. mens mejeriprodukter og fugeæg vil stige med 3,4 pct. Samlet set forventes det, at fødevareklyngens eksport i forhold til oktober året før vil falde med 0,8 mia. kr., hvoraf eksporten af gris, med vægt på levende smågrise, vil udgøre godt halvdelen.

Siden coronakrisen for alvor ramte eksporten i april har eksporten været lavere i 5 ud af 6 måneder i forhold til året før, det er kun i juni og september, at der kunne spores en mindre fremgang¹.

Fødevarerklængens eksport i 2020

Ændring i forhold til samme måned sidste år

Ann.: Det skraverede område indikerer at måneden er baseret på en fremskrivning
Kilde: DST og egne beregninger

COVID-19 har betydet et stort uudnyttet potentiale

Et samlet plus i år indikerer til en vis grad, at virksomhederne i fødevarerklængens indtil nu er kommet igennem coronakrisen med skindet på næsen. Men udviklingen dækker over store sektorforskelle. Eksporten af gris (grisekød og levende) er steget med 4,0 mia. kr. mens der har været faldende eksport af pelsskind for 3,1 mia. kr., mejerivarer for 1,1 mia. kr. og drikkevarer for 0,8 mio. kr. Ud over de faktiske fald, har krisen kostet et stort uudnyttet potentiale, som ikke er indfriet pga. afledte effekter af COVID-19. Det vurderes, at det uudnyttede potentiale repræsenterer 7,5 mia. kr. i årets første tre kvartaler under forudsætning af, at eksporten i år ville have fulgt en historisk månedsfordeling heraf.

Brexit

Det er fortsat usikkert, om der kommer en handelsaftale med Storbritannien inden årets udgang. Fødevarerklængens eksporterer for 12 mia. kr. årligt til Storbritannien. Hvis der ikke er en handelsaftale, så vil eksporten til Storbritannien nok falde et par milliarder i 2021. Det meste af denne eksport vil dog kunne afsættes på andre markeder.

Eksporten af minkskind vil fortsætte i 2021, hvor der sælges fra lager. Sandsynligvis til lidt bedre priser, da det globale udbud er faldende.

Det er især minkskind, mejeri og fisk, hvor eksporten i årets første tre kvartaler har været lavere end sidste år. Samtidig faldt priserne på gris pga. faldende efterspørgsel i Europa.

Faste månedlige grafer og tabeller

Lille stigning indtil nu i år

I de første 3 kvartaler af 2020 er fødevareklyngens eksport øget med 0,8 mia. kr. til 126,3 mia. kr. fra 125,6 mia. kr. året før.

Det er især afsætningen af fødevarer (+2,9 pct.), der har udviklet sig positivt i perioden. Afsætningen af agro-teknologi ligger også over sidste års niveau med et plus på 0,7 pct., mens biobaserede produkter er faldet med 7,6 pct.

Størst vækst til Kina

Eksporten til Kina har udviklet sig meget positivt indtil nu i år, med en samlet fremgang på 2,8 mia. kr. i forhold til samme periode året før. De er især grisekød, som kineserne har købt i Danmark.

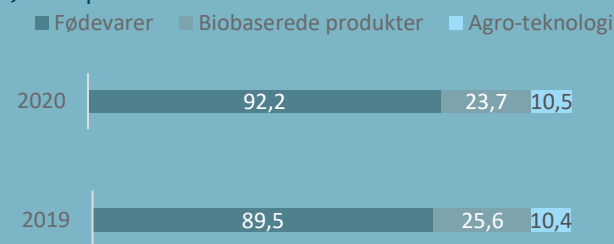
Men også til Norge (fisk og skaldyr mm.) og USA (enzymmer mm.) har der været høj vækst på godt 0,5 mia. kr. efter de første 3. kv.

Tyskland er stadig det største marked

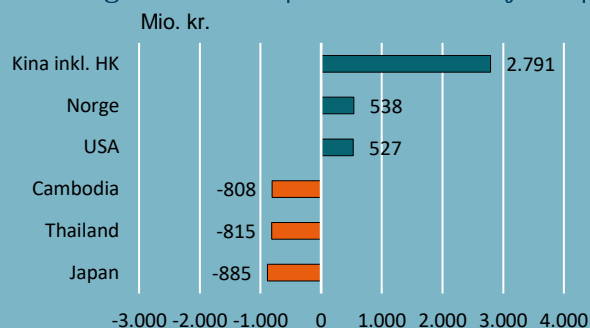
Vores nærmeste nabo Tyskland er fødevareklyngens største afsætningsmarked med en eksport på 27,5 mia. kr. i 2019.

Væksten til Kina har i de første 9 måneder af 2020 været så høj, at Kina nu er fødevareklyngens næststørste eksportmarked, hvilket igennem mange år har været Sverige.

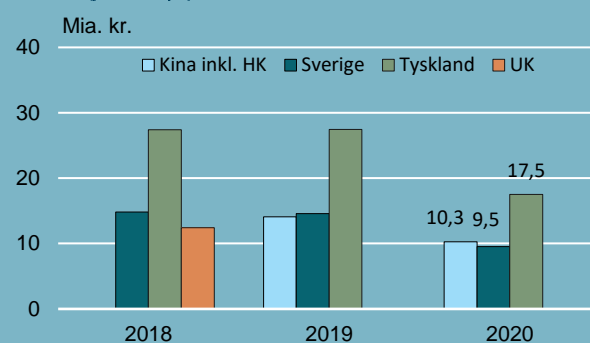
Jan-sep.

Ændringer ift. samme periode sidste år (jan-sep.)

2020 (jan-sep.)

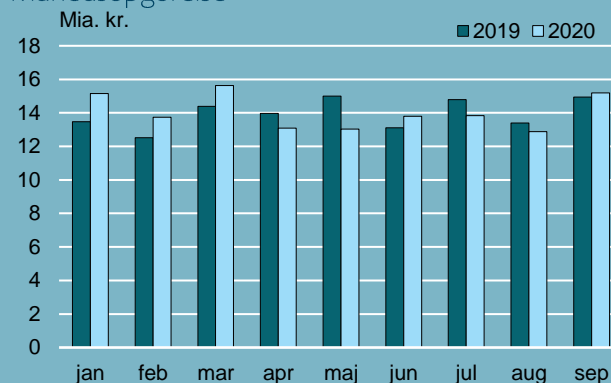

COVID-19 ramte især sommermånederne

I de første tre måneder af 2020 var eksporten markant højere end året før. For april-maj og igen for juli-august var eksporten i 2020 lavere end samme periode sidste år.

Det bemærkes, at den relative fremgang i juni 2020 skal ses i lyset af, at eksporten var historisk lav året før.

Månedssopgørelse

Grisekød går frem

Kina har som følge af afrikansk svinepest i landet en fortsat stor efterspørgsel efter grisekød fra ikke mindst Danmark.

Det er især minkskind, mejeri og fisk, hvor eksporten i årets første tre kvartaler har været lavere end sidste år. Samtidig faldt priserne på gris pga. faldende efterspørgsel i Europa.

Ændringer ift. samme periode sidste år (jan-sep.)

